

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Vigesimoqvinto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

Anacepha-
leosis trium
praeceptorū.

māeant, & fides ī eisdem sese exerceat & confirmet, propter quod omnia
reliqua & opera & praecepta posita sunt. Ideo vide quam pulcher aureus
annulus ex his tribus praeceptis & eorum operibus seipsum fabrefaciat,
& quomodo ex primo praecepto & fide fluat secundum vsq; in tertium,
& rursum tertium per secundum in primum penetrat. Nam primum
opus est, credere, & bonum cor & fiduciam ad deum habere. Ex eo des-
luit secundum bonum opus, dei nomē laudare, gratiam eius confiteri,
ipsi soli omnem gloriam transcribere & tribuere. Deinde sequitur ter-
tium, dei culturam siue seruitutem, orationibus, auditione sermonum,
meditatione beneficiorum dei exercere, ad haec se castigare & suam car-
nem edomare. Satanas igitur videns eiusmodi fidem, dei gloriam &
culturam, insanit incipiens persecutiones, adortus corpus, bona, hono-
rem, & vitam, infligit nobis morbos, ignominiam, & mortem, ita per-
mittente & ordinante deo. Ecce tum incipit secundum opus, siue secun-
dus sabbatissimus tertij praecepti, per quem fides mirum in modum pro-
batur, velut aurum in fornace. Nam magna res est, bonā fiduciam ad
deum seruare, etiam mortem, ignominiam, morbum, inopiam immit-
tentem, & in tam horribili imagine mortis eum nihilo secius pro mihi-
simo parere habere. Quod fieri oportet in hoc opere tertij praecepti, vbi
passio cogit fidem ad inuocandum nomen dei, & laudandum in eius-
modi passionibus, & ita iterum venit tertium praeceptum in secundum.
Et per inuocationem & laudem nominis diuini, nascitur fides, rediens
in seipsam & confirmans seipsam, per duo opera tertij & secundi prae-
cepti. Ita fides egressa in opera, redit per opera in seipsam. Sicut sol oris-
tur vsq; in occidentē, post hac ad orientem reuertens. Qua de re in san-
ctis scripturis dies proprie tribuitur pacificae & tranquillae vitae in ope-
ribus: Nox autem patienti vitae & calamitatibus obrute, in aduersitatibus.
Et sic fides in vtraq; vita viuit & operatur, egreditur & ingreditur. Vt
Christus Iohannis .6. dicit.

VIGESIMOQ VINTO,

Collatio pre-
ceptorū ad
orationem
dominicā,

¶ Hunc bonorum operum ordinem oramus in oratione dominica.
In qua primum est quod dicimus, Pater noster qui es in caelis. Quae
verba sunt primi operis fidei, quod tenore primi praecepti nihil dubitat
sese habere propitiū deū & patrem in caelo. Secundum, Sanctifis-
cetur nomen tuum. Quo fides petit dei nomen, laudes, & gloriam pre-
dicari, dei nomen in omnibus aduersitatibus inuocans, tenore secundi
praecepti. Tertium: Adueniat regnum tuum. Quo verum & legitimi-
mum sabbatum & ocium nostrorum operum oramus, vt in nobis tā-
tum dei sit opus, & ita deus in nobis vt in suo regno regnet, vt ipse dixit.
Amen dico vobis. Regnum dei nusquam, nisi intra vos est. Quarta
petitio est: Fiat voluntas tua. Qua oramus vt septem praecepta secun-

dae tabulae seruire & exequi possimus, in quibus & ipsis fides exercetur
erga proximum, sicut & in his tribus exercitata est, in operibus tantum
erga deum. Et hec sunt orationes in quibus pronomina, Tu, tuum, tuū,
tua, sunt, vt nihil aliud querentes quam ad deum peruentia. Reliquę
enim omnes dicunt noster, nobis, nostris &c. Ibi enim nos nostra bo-
na, nostramq; salutem oramus. Hęc igitur hactenus sint de priore Mo-
si tabula dicta, & quidem crassius, ad demonstranda simplicibus sum-
me bona opera. Sequitur igitur secunda tabula.

PRIMUM PRAECEPTVM SECVN-
DAE TABVLAE
HONORA PATREM TVVM ET MA-
TREM TVAM.

¶ Ex hoc praeepto discimus, post sublimia opera trium primorum
praeeptorum, nullum esse melius opus quam obedientiam & seruitutē
omnium eorum qui nobis pro superioribus positi sunt. Quapropter
etiam inobedientia maius est peccatum homicidio, impudicitia, furto,
deceptione, & quicquid in ea comprehendi potest. Nam differentia
peccatorum quod alio maius sit, nō possumus melius internoscere quā
ex ordine praeeptorum dei. Quamuis & vnumquodq; praeeptum
per se in suo opere differentias habet, Quis em̄ nesciat execrari & detesta-
ri grauius esse quam irasci, ferire maius q̄ detestari, ferire patrem & ma-
trem maius q̄ plebeium & quemlibet hominem: Docent ergo nos hęc
septem praeepta, quomodo nos bonis operibus erga deum exercere des-
beamus, & primo erga nostros superiores. Primum opus est, Hono-
rare corporalem patrem & matrem. Qui honor non solum in hoc est,
vt gestibus nos exhibeamus p̄ios, sed vt eis obtemperemus & obedias-
mus, eorum verba & opera reuerenter in oculis habentes, magni facias-
mus & curemus, ipsis obsequentes, tacentes & patientes quomocunq;
nos tractent vbi non sit contra tria prima praeepta. Ad hęc vt si opus
habeant, eos victu, cultu, & domo prouideamus. Neq; em̄ frustra dixit
deus, Honora eos. Non dixit, Dilige eos. Quamq; & hoc exigitur.
Sed honor sublimior est simplici amore, habēs comitem quendam tis-
morem, coalescentem cum amore, facientem vt homo eos magis me-
uit offendere q̄ penam. Quemadmodū reliquias timore veneramus, Honor timo-
re constat &
non tamen fugientes eas, vt suppliciu, sed multo magis eas penetramus. amore.
Talis timor amori intermixtus verus est honor. Alter enim timor sine
amore est erga ea quę contēnimus fugimusue, vt carnifices vel supplicia
timemus. Vbi nihil est honoris, Est enim metus expers omnis amoris,
G ij

Præceptum
quarum,
Honora pas-
trem & ma-
trem.

Honor timo-
re constat &
amore.